

Guía Docente				
Datos Identificativos			2015/16	
Asignatura (*)	Urbanística 2		Código	630G01024
Titulación	Grao en Arquitectura			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Libre elección	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Proxectos Arquitectónicos e Urbanismo			
Coordinación	Creus Andrade, Juan Jose	Correo electrónico	juan.creus@udc.es	
Profesorado	Beltran Pedreira, Jose Ricardo	Correo electrónico	ricardo.beltran@udc.es	
	Conde Garcia, Jesus		jesus.conde@udc.es	
	Creus Andrade, Juan Jose		juan.creus@udc.es	
	Liebe , Juan		jan.liebe@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O curso plantease como unha introducción xeral aos diversos temas que se desenrolarán máis adiante en sucesivas asignaturas da area de urbanismo. Tratarase de introducir ó alumno na disciplina urbanística, familiarizándoo con coñecementos de carácter instrumental e básico que faciliten, en niveis superiores, o seu su enfrontamento co proxecto de escala territorial e urbana. A asignatura estrutúrase en dúas partes: teoría e práctica, estreitamente relacionadas e que se desenrolan paralelamente ao longo do curso. A avaliación do alumno dependerá, ademais da súa participación na materia específica, na que se estima unha asistencia mínima obligatoria dun 80%, da participación e entregas realizadas no conxunto do Taller 5, a onde se vincula a parte práctica principal da asignatura.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	PROXECTO BÁSICO ARQUITECTÓNICO E URBANO: aptitude ou capacidade para aplicar os principios básicos formais, funcionais e técnicos á concepción e deseño de edificios e de conxuntos urbanos, definindo as súas características xerais e as prestacións que se acadan.
A2	PROXECTOS DE EXECUCIÓN: aptitude ou capacidade para elaborar proxectos integrais de execución de edificios e espazos urbanos en grao de definición suficiente para a súa completa posta en obra e equipamento de servizos e instalacións.
A3	DIRECCIÓN DE OBRAS: aptitude ou capacidade para dirixir obras de edificación e urbanización desenvolvendo proxectos, replanteando no terreo, aplicando os procedementos de construción adecuados e coordinando oficios e industrias.
A4	PROGRAMACIÓN FUNCIONAL: aptitude ou capacidade para elaborar programas de edificios, considerando os requisitos de clientes e usuarios, analizando os precedentes e as condicións de localización aplicando estándares e establecendo dimensións e relacións de espazos e equipos.
A5	INTERVENCIÓN NO PATRIMONIO EDIFICADO: aptitude ou capacidade para intervenir nos edificios de valor histórico, coordinar estudos históricos e arqueolóxicos sobre eles, elaborar os seus plans directores de conservación e redactar e executar os proxectos de restauración e rehabilitación.
A7	SUPRESIÓN DE BARREIRAS: aptitude ou capacidade para deseñar e executar edificios e espazos urbanos aptos para as persoas con diferentes capacidades físicas ou para adaptar con este fin os xa existentes.
A9	CRÍTICA ARQUITECTÓNICA: aptitude ou capacidade para analizar morfolóxica e tipoloxicamente a arquitectura e a cidade e para explicar os precedentes formais e programáticos das solucións proxectuais.
A12	PROXECTO DE ACONDICIONAMENTO AMBIENTAL: aptitude ou capacidade para concibir, deseñar, calcular, integrar en edificios e conxuntos urbanos e executar solucións de acondicionamento ambiental, incluíndo o illamento térmico e acústico, o control climático, o rendemento enerxético e a iluminación natural, así como para asesorar tecnicamente sobre estes aspectos.
A19	ADECUACIÓN MEDIOAMBIENTAL: aptitude ou capacidade para realizar estudos medioambientais e paisaxísticos, e definir medidas de protección fronte ao impacto ambiental.

A20	PROXECTO DE ESPAZOS LIBRES: aptitude ou capacidade para redactar e executar trazados urbanos e proxectos de urbanización e de xardinería, así como os de obra civil e complementaria asociada a eles.
A25	PROXECTO DE SEGURIDADE EN INMOBLES: aptitude ou capacidade para concibir, deseñar, calcular, integrar en edificios e conxuntos urbanos e executar solucións de seguridade, de evacuación de persoas e de protección contra incendios, tanto activas como pasivas, así como para asesorar tecnicamente sobre estes aspectos.
A29	ANÁLISE TÉCNICO DE PROXECTOS: aptitude ou capacidade para elaborar estudos de viabilidade e exercer a supervisión, control e coordinación de proxectos integrados de edificación e de conxuntos e espazos urbanos.
A30	XESTIÓN DE NORMAS URBANÍSTICAS: aptitude ou capacidade para aplicar as normas urbanísticas e xestionar a obtención de licenzas nos proxectos integrados e na execución, tanto de obras de edificación como de espazos urbanos.
A34	FUNCIÓNS PRÁCTICAS E SIMBÓLICAS: comprensión ou coñecemento dos métodos de estudo dos procesos de simbolización da ergonómia e das relacións entre o comportamento humano, o entorno natural ou artificial e os obxectos, de acordo cos requirimentos e a escala humanos.
A35	SOCIOLOXÍA RESIDENCIAL: comprensión ou coñecemento dos métodos de estudo das necesidades e demandas sociais, dos compoñentes da calidade de vida, das condicións de habitabilidade e dos programas básicos de vivenda.
A37	ANÁLISE DE FORMAS: comprensión ou coñecemento das leis da percepción visual e da proporción, as teorías da forma e da imaxe, as teorías estéticas da cor e os procedementos de estudo fenomenolóxico e analítico das formas arquitectónicas e urbanas.
A42	TEORÍA XERAL DA ARQUITECTURA: comprensión ou coñecemento das teorías da arquitectura pasadas e presentes, especialmente as relativas á interdependencia de formas, usos e técnicas, á estrutura formal, ao estudo dos tipos e aos métodos de composición de edificios e espazos abertos.
A43	HISTORIA XERAL DA ARQUITECTURA: comprensión ou coñecemento da historia xeral da arquitectura, tanto en si mesma como na súa relación coas artes, as técnicas, as ciencias humanas, a historia do pensamento e os fenómenos urbanos.
A47	ECOLOXÍA E SOSTENIBILIDADE: comprensión ou coñecemento da responsabilidade do arquitecto respecto aos principios básicos de ecoloxía, de sostenibilidade e de conservación dos recursos e do medio ambiente na edificación, o urbanismo e a paisaxe.
A48	SOCIOLOXÍA E HISTORIA URBANAS: comprensión ou coñecemento das relacións entre o medio físico e o medio social e as bases da teoría e a historia dos asentamentos humanos, da socioloxía, da economía urbana e da estadística como fundamentos dos estudos territoriais e urbanísticos.
A49	CIENCIAS DO MEDIO FÍSICO: comprensión ou coñecemento das bases de climatoloxía, xeomorfoloxía, xeoloxía, hidroloxía e edafoloxía precisas para abordar os estudos territoriais, urbanísticos e paisaxísticos.
A50	MORFOLOXÍA E REPRESENTACIÓN DO TERREO: comprensión ou coñecemento das bases de topografía, hipsometría e cartografía e das técnicas de modificación do terreo precisas para realizar estudos e proxectos de carácter territorial, urbanístico e paisaxístico e para practicar deslindes e parcelacións.
A51	BASES DE XARDINERÍA: comprensión ou coñecemento das bases de botánica, horticultura, floricultura e silvicultura e as técnicas de hidráulica precisas para realizar estudos e proxectos de xardín, de paisaxe e de urbanización.
A52	MÉTODOS URBANÍSTICOS: comprensión ou coñecemento dos fundamentos metodolóxicos do planeamento urbano a diferentes escalas e da ordenación territorial e metropolitana, na súa relación co deseño urbano e edificatorio.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B9	Creatividade.
B10	Sensibilidade estética.
B18	Razoamento crítico.
B20	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
B27	Liderado.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

O estudante debe saber o que é a cartografía e como se elabora. Debe saber como se utiliza, recoñecer a súa linguaxe, os elementos que a compoñen, así como a metodoloxía utilizada para coñecer e representar o medio, tanto dende a súa compoñente física, como construída e humana.	A12 A19 A34 A35 A37 A47 A48 A49 A50	B5 B10 B18 B20	C6 C7
O estudante debe de saber da normativa aplicable ao espazo de estudo, recoñecer os niveis de aplicación e coñecer a estrutura dos documentos urbanísticos. Debe saber establecer límites de solo, recoñecer cualidades e propoñer o seu uso axeitado.	A4 A7 A19 A25 A30 A52	B5 B9 B18 B20	C6 C7
O estudante debe coñecer o significado dos elementos e relacións que definen a estrutura urbana, entendendo as consecuencias do manexo da tipoloxía edificatoria e o deseño do espazo público. Debe saber describir unha tipoloxía arquitectónica feita por el e definir o espazo público relacionado coa mobilidade e a estancia.	A9 A12 A20 A30 A42 A43 A50 A51	B5 B9 B10 B18 B20	C6 C7
O estudante debe alcanzar a competencia para dirixir e integrarse nun equipo multidisciplinar capaz de elaborar documentos de información urbanística relacionados coa ordenación do territorio, a diferentes escalas, interpretando a normativa urbanística e os elementos da estrutura urbana dende unha óptica propositiva.	A1 A2 A3 A5 A7 A12 A19 A29 A30	B5 B9 B10 B18 B20 B27	C6 C7

Contidos	
Temas	Subtemas
MÓDULO I: INFORMACIÓN URBANÍSTICA	I.I. CONCEPTO I.II. FONTES I.III. CARTOGRAFÍA. GIS I.IV. METODOLOXÍA. MEDIO FÍSICO I.V. METODOLOXÍA. MEDIO CONSTRUIDO E HUMANO
MÓDULO II: MARCO LEGAL	II.I. LEXISLACIÓN II.II. CLASIFICACIÓN DO SOLO II.III. INSTRUMENTOS DE PLANEAMENTO TERRITORIAL II.IV. INSTRUMENTOS DE PLANEAMENTO MUNICIPAL
MÓDULO III: ESTRUTURA URBANA	III.I. ESPACIO PÚBLICO E SISTEMAS III.II. USOS DO SOLO E PARCELACIÓN III.III. TIPOS EDIFICATORIOS III.IV. PAISAXE URBANO

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A9 A12 A19 A20 A29 A30 A34 A35 A37 A42 A43 A47 A48 A49 A50 A51 A52 B9 B10 B18 C6	30	15	45
Obradoiro	A2 A3 A5 A7 A9 A12 A19 A20 A25 A29 A30 A34 A35 A37 A49 A50 A51 A52 B5 B9 B10 B18 B20 B27 C7	40	40	80
Saídas de campo	A2 A5 A7 A12 A19 A20 A29 A30 A34 A35 A37 A47 A50 A51 A52 B5 B9 B10 B20 B27 C7	2	0	2
Discusión dirixida	A1 A2 A4 A5 A7 A9 A12 A19 A20 A30 A34 A37 A47 A49 A50 A51 A52 B5 B9 B10 B18 B20 B27 C6 C7	2	0	2
Proba mixta	A1 A2 A4 A9 A12 A19 A20 A30 A34 A35 A37 A42 A43 A47 A48 A49 A50 A51 A52 B10 B18 B20 C6	1	1	2
Presentación oral	A1 A2 A4 A9 A12 A19 A20 A30 A34 A35 A37 A47 A49 A52 B5 B9 B10 B18 B20 B27 C6 C7	10	0	10
Lecturas	A1 A2 A4 A5 A7 A9 A12 A19 A20 A30 A34 A35 A37 A42 A43 A47 A48 A49 A50 A51 A52 B9 B10 B18 B20 C6	1	7	8
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	os distintos temas relevantes para o desenvolvemento do obradoiro serán obxecto de sesións maxistras.
Obradoiro	traballo de análise, planificación territorial e deseño urbano. Desenrólase vinculado ao Taller 5, onde se definen os contidos da práctica, obxectivos, documentación e entregas.

Saídas de campo	considérase fundamental o coñecemento do territorio obxecto do análise, polo que a visita ao lugar elixido para o traballo é fundamental.
Discusión dirixida	os resultados do obradoiro serán obxecto de discusións dirixidas ao longo do curso.
Proba mixta	ao final do curso o alumno realizará unha proba mixta (de xeito individual) na que se comprobarán os coñecementos adquiridos ao longo do curso académico.
Presentación oral	os traballos elaborados no obradoiro serán presentados públicamente.
Lecturas	ao longo do curso indícanse unha serie de lecturas de apoio que son de grande utilidade para facilitar o entendemento e asimilación dos coñecementos teóricos así como para establecer pautas e abrir posibilidades que orienten o traballo no obradoiro.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Discusión dirixida Saídas de campo Lecturas	centrarase no seguimento do traballo realizado polos alumnos, no que se pretende a aplicación dos coñecementos explicados na teoría

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A2 A3 A5 A7 A9 A12 A19 A20 A25 A29 A30 A34 A35 A37 A49 A50 A51 A52 B5 B9 B10 B18 B20 B27 C7	O traballo final valorarase nas súas vertentes analítica, planificadora e de deseño. O traballo práctico estará relacionado coa práctica do Taller 5, de tal maneira que, tanto o texto como as entregas formarán parte dos contidos do mesmo. As entregas serán únicas e para a avaliación do alumno será imprescindible ter participado e entregado de forma completa o traballo do taller. O non cumprimento deste requisito, consensuado e ratificado na Xunta de Evaluación do Taller, suporá a calificación de Non Presentado.	50
Proba mixta	A1 A2 A4 A9 A12 A19 A20 A30 A34 A35 A37 A42 A43 A47 A48 A49 A50 A51 A52 B10 B18 B20 C6	Consistirá nun exame escrito que pode constar de preguntas de resposta multiple ou resposta breve, no que se valoran os coñecementos que o alumno ten sobre as cuestións fundamentais da teoría, mais tamén poderá constar dalgunha pregunta para desenrolar algún tema relacionado coa parte práctica da asignatura.	50
Outros			

Observacións avaliación
Trátase dunha Avaliación Continua, controlada mediante a asistencia a clase completada coa realización de probas teórico-prácticas que permiten comprobar que o estudante asimilou os contidos conceptuais e procedimentais propios da asignatura. A avaliación do alumno dependerá, ademais da súa participación na materia específica, na que se estima unha asistencia mínima obligatoria dun 80%, da participación e entregas realizadas no conxunto de Taller 5, a onde se vincula a parte práctica principal da asignatura. Tanto a non realización das probas propostas como o incumprimento de asistencia ou de entregas suporá un Non Presentado como calificación da convocatoria. En calquera caso, a calificación final da asignatura será valorada coa media que resulta das calificacións tanto das probas escritas e examen como as probas teórico-prácticas. O coñecemento do alumno deberá estar sempre en calquera de elas por riba do 50%.A avaliación do estudante nas convocatorias extraordinarias levarase a cabo mediante a realización dun único exame, se ben aqueles alumnos que non teñan superado a parte correspondente ás probas teórico-prácticas, deberán tamén acreditar a corrección e realización das mesmas. A avaliación do estudante en sucesivas matrículas realizarase polo mesmo procedemento arriba descrito.A docencia a alumnos de programas de mobilidade adaptarase a condicións pedagóxicas e de traballos tutelados especiais, así como as probas e exames de avaliación.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Juli Eesteban i Noguera (). Elementos de Ordenación Urbana. - AAVV (). Lei de Ordenación Urbanística e Protección do Medio Rural de Galicia. - Manuel Solá Morales (). Las Formas de Crecimiento Urbana. - Rafael Moneo y AAVV (). Sobre el Concepto de Tipo en Arquitectura. - Kevin Lynch (). La Imagen de la Ciudad. - AAVV (). UR. - AAVV (). Publicaciones del Laboratorio de Urbanismo. - José Fariña Tojo (). Clima, Territorio y Urbanismo. - Laboratotio de Urbanismo (). Teoría de la proyectación arquitectónica. - Xunta de Galicia (). Legislación del Suelo y Directrices de Ordenación.
Bibliografía complementaria	- Manuel Castells (). La Cuestión Urbana. - Gordon Cullen (). El Paisaje Urbano. - Carlos Martí Arís (). Formas de la Residencia en la Ciudad Moderna. - AAVV (). Quaderns. - Xosé M. Souto (). Xeografía Humana. - Augusto Pérez Alberti (). Xeografía de Galicia. O medio. - C. Martínez Caro y J.L. de las Rivas (). Arquitectura urbana. - Jan Gehl (). La Humanización del espacio urbano.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Proxectos 1/630G01001
 Proxectos 2/630G01006
 Proxectos 3/630G01011
 Proxectos 4/630G01016
 Urbanística 1/630G01018

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Proxectos 5/630G01021

Materias que continúan o temario

Proxectos 6/630G01026
 Urbanística 3/630G01029
 Urbanística 4/630G01032

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías